

Autoetnografia visual (Blanes-Organyà)

Autoetnografia Visual Blanes-Organyà respon al trajecte que realitzava amb la meua família durant els estius de la meua infantesa, des de la meua població natal, una localitat de la Costa Brava, fins a Organyà, Alt Urgell, el poble dels meus pares i el meu actual lloc de residència.

Durant el transcurs dels anys vaig anant perdent el lligam emocional que em vinculava sensorialment amb el territori. Aquest fet em va impulsar a emprendre un projecte artístic que connectés la memòria, el concepte d'arxiu i l'àlbum fotogràfic familiar. Per realitzar aquesta autoetnografia visual requereixo d'arxius, fons personals (privats i/o públics), objectes i publicacions de l'època que permeten establir un mapa conceptual i visual de l'imaginari col·lectiu d'antany. Com recorda Araceli Corbo, "Un archivo es la representación de lo colectivo, y el interés de acceso público a los datos es debido a una demanda social de encontrarse con lo antiguo, de obtener conocimiento de nuestra memoria, una activación de la misma desde una perspectiva individual y/o colectiva". (Corbo 2014:106)

El projecte es formalitza en un llibre d'artista, en què el discurs narratiu es presenta en diferents nivells. En primer lloc, el nivell descriptiu i narratiu, a través de textos i imatges que registren els diferents espais contextuals que mostren els models de vida més tradicionals de què participaven els meus avantpassats, basats en l'entorn i la cultura rurals. Una aproximació a la història local. Fets i costums d'Organyà, alguns desconeguts per mi. D'aquesta manera, em permet rememorar els espais rellevants, formes i indicis de vida d'aquest petit poble del Pirineu: infraestructures, transport, establiments, serveis, festivitats, etc. al mateix temps que recerco punts de connexió amb la meua població d'origen, Blanes, establint un paral·lelisme entre les dues poblacions i entrellaçant d'aquesta manera les narratives de vida dels meus avantpassats amb la pròpia.

La festivitat de Sant Antoni (Organyà, 1965) i refotografia, Organyà 2016. Familiars durant els Tres Tombs

Marta Belmonte i Castellanos, doctoranda a la UdG en el programa de Ciències Humanes, del Patrimoni i la Cultura

La fàbrica Taurus (Oliana, 1969) i refotografia, Oliana, 2016. La mare durant la pausa del dinar

Llibre d'artista. Fotografia d'estudi: Noèlia Pérez

Llibre d'artista. Mapa de carreteres (1976-77). Fotografia d'estudi: Noèlia Pérez

Cos de la guàrdia civil de l'Alt Urgell (1960-1970 circa aproximada) i refotografia, Organyà 2016

Llibre d'artista. Cementiri d'Organyà 2016 i contracte de treball del meu avi com a sepulterer. Fotografia d'estudi: Noèlia Pérez

En segon lloc, el pla poètic, mitjançant composicions literàries i accions fotogràfiques realitzades en relació amb el primer bloc esmentat. El procés creatiu reestableix els vincles perduts i permet explorar el context original a través de la fisicalitat dels objectes antics o de les imatges de l'àlbum fotogràfic familiar, evocant el record. Com a operadora de la càmera, a través del gest conscient durant el ritual de la captura fotogràfica, rememoro el passat en el meu present, on re-imagino, re-situo i re-contextualitzo l'escena primitiva de la creació mitjançant diversos recursos, com per exemple, la tècnica de la refotografia o bé a través d'escenificacions performàtiques. És el que en José Gómez diu: "Cada nueva tecnología que aparece genera a su vez una redefinición de las relaciones que establece la sociedad para el uso y la recepción simbólica de ese medio. (...) La historia del ser humano sería impensable sin una historia de las tecnologías que la han acompañado". (Gómez 2014:80)

L'àlbum fotogràfic és un objecte íntim, de gran valor i amb una important funció social. Correspon a la selecció d'imatges escollides que conformen el que Mariona Visa anomena el *relat socialitzat de la vida*. És un objecte que comprèn qüestions privades i relatives a la construcció de la identitat pròpia, però al mateix fa referència a qüestions públiques, remet a les relacions domèstiques i familiars compartides amb els altres. Com a registre, documenta el pas del temps d'un individu en la seva vida i conté també la narració personal integrada en el relat singular familiar.

Roland Barthes exposa que "La foto-retrato es una empalizada de fuerzas. Cuatro imaginarios se cruzan, se afrontan, se deforman. Ante el objetivo soy a la vez: aquel que creo ser, aquel que quisiera que crean, aquel que el fotógrafo cree que soy y aquel de quien se sirve para exhibir su arte". (Barthes 1980:45)

BIBLIOGRAFIA

- BARTHES, R. (1989) *La cámara lúcida. Nota sobre la fotografía*. Barcelona: Paidós Comunicación. 8a edició.
- DOMÍNGUEZ, C.; JUÁREZ, R.; VALBUENA, J.; DOMÍNGUEZ, C.; BLASCO, J. A.; DÁVILA, M.; GÓMEZ, J.; CORBO, A. (2014) *Territorio archivo*. León: Fundación Cereales Antonino y Cinia.
- VISA BARBOSA, M. (2013) *L'àlbum fotogràfic familiar. Un relat socialitzat de la pròpia vida*. Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida.